KOMISJA
EUROPEJSKA

Bruksela, dnia 9.7.2024 r.
COM(2024) 282 final

2024/0156 (NLE)

Wniosek

DECYZJA RADY

w sprawie stanowiska, jakie ma zostać zajęte w imieniu Unii Europejskiej w odniesieniu do przeglądu pkt 6 Porozumienia w sprawie oficjalnie wspieranych kredytów eksportowych

UZASADNIENIE

1. PRZEDMIOT WNIOSKU

Niniejszy wniosek dotyczy decyzji określającej stanowisko, jakie należy zająć w imieniu Unii w kontekście przeglądu art. 6 Porozumienia w sprawie oficjalnie wspieranych kredytów eksportowych („Porozumienie”).

2. KONTEKST WNIOSKU

2.1. Porozumienie w sprawie oficjalnie wspieranych kredytów eksportowych

Porozumienie jest dżentelmeńską umową między UE, USA, Kanadą, Japonią, Koreą, Norwegią, Szwajcarią, Australią, Nową Zelandią, Turcją i Zjednoczonym Królestwem („uczestnicy”), która ma na celu stworzenie ram dla uporządkowanego korzystania z oficjalnie wspieranych kredytów eksportowych. W praktyce oznacza to ustanowienie przez uczestników równych warunków działania (w ramach których konkurencja opiera się na cenie i jakości wywożonych towarów i usług, a nie na oferowanych warunkach finansowych), przy jednoczesnym działaniu na rzecz eliminacji subsydiów i zakłóceń w handlu związanych z oficjalnie wspieranymi kredytami eksportowymi. Porozumienie weszło w życie w kwietniu 1978 r. na czas nieokreślony i chociaż otrzymuje wsparcie administracyjne Sekretariatu OECD, nie jest aktem prawnym OECD[1].

Porozumienie jest regularnie aktualizowane, aby uwzględnić zmiany zachodzące na rynkach finansowych i w zakresie polityki, mające wpływ na udzielanie oficjalnie wspieranych kredytów eksportowych. Porozumienie zostało transponowane i, co za tym idzie, uznane za prawnie wiążące w UE rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1233/2011[2]. Zmiany warunków porozumienia są włączane do prawa UE w drodze aktów delegowanych zgodnie z art. 2 rozporządzenia (UE) nr 1233/2011.

2.2. Uczestnicy Porozumienia i podejmowanie decyzji

Komisja Europejska reprezentuje Unię na posiedzeniach uczestników, jak również w pisemnych procedurach podejmowania decyzji przez uczestników. Decyzje w sprawie wszystkich zmian Porozumienia podejmowane są w drodze konsensusu.

2.3. Planowany akt, jaki mają przyjąć uczestnicy

Obowiązkowy przegląd pkt 6 Porozumienia jest przedmiotem dyskusji na szczeblu uczestników Porozumienia i opiera się na wnioskach przedstawionych przez Unię i szereg innych uczestników. Wnioski te mają na celu dostosowanie Porozumienia do międzynarodowych celów klimatycznych przez rozszerzenie istniejącego zakazu udzielania wsparcia zakładom wytwarzania energii elektrycznej z węgla o nieobniżonej emisji, o którym mowa w art. 6, na cały sektor energii z paliw kopalnych, z wyjątkiem ograniczonych i jasno określonych okoliczności.

Zmiana ta znajduje potwierdzenie w dowodach naukowych. W opinii Międzynarodowej Agencji Energetycznej (MAE), którą wyrażono w analizie „Net Zero by 2050” [„Neutralność emisyjna do 2050 r.”][3], dążenie do neutralności emisyjnej nie pozwala na to, aby po 2021 r.

---

1 W rozumieniu art. 5 Konwencji o Organizacji Współpracy Gospodarczej i Rozwoju.

2 Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1233/2011 z dnia 16 listopada 2011 r. w sprawie zastosowania niektórych wytycznych w dziedzinie oficjalnie wspieranych kredytów eksportowych oraz uchylające decyzje Rady 2001/76/WE i 2001/77/WE (Dz.U. L 326 z 8.12.2011, s. 45).

3 https://www.iea.org/reports/net-zero-by-2050

dokonywano jakichkolwiek nowych inwestycji w dostawy paliw kopalnych. Ponadto rządy licznych państw OECD oraz agencje kredytów eksportowych podjęły już zobowiązania do wprowadzenia niezbędnych zmian politycznych o różnym charakterze: na szczeblu krajowym, przez przyjęcie polityki stopniowego wycofywania, a także w formie wielostronnych oświadczeń, takich jak wydane przy okazji COP 26 oświadczenie w sprawie międzynarodowego wsparcia publicznego na rzecz przejścia na czystą energię. W kwietniu 2023 r. ministrowie ds. klimatu, energii i środowiska państw G-7 przypomnieli o swoim zobowiązaniu do dostosowania oficjalnego finansowania międzynarodowego do celów porozumienia paryskiego, zwracając również uwagę na potrzebę uwzględnienia kwestii bezpieczeństwa narodowego i interesów geostrategicznych. Znaczenie analizy przeprowadzonej przez MAE oraz analizy Międzyrządowego Zespołu ds. Zmian Klimatu (IPCC) Organizacji Narodów Zjednoczonych zostało uznane przez Radę w jej konkluzjach z marca 2022 r., w których stwierdzono, że do końca 2023 r. państwa członkowskie ustanowią „swoje własne, oparte na naukowych podstawach terminy zakończenia udzielania oficjalnie wspieranych kredytów eksportowych na projekty w sektorze energii z paliw kopalnych, chyba że występują ograniczone i jasno zdefiniowane okoliczności zgodne z limitem ocieplenia o 1,5°C i celami porozumienia paryskiego”[4].

Planowany akt ustanawiałby ogólną zasadę, zgodnie z którą oficjalnie wspieranych kredytów eksportowych i pomocy wiązanej nie można byłoby przyznawać sektorowi energii wytwarzanej z paliw kopalnych, z wyjątkiem ograniczonych i jasno określonych okoliczności, które są zgodne z limitem ocieplenia o 1,5°C i celami porozumienia paryskiego. W akcie nie określono by charakteru takich okoliczności; uczestnicy dysponowaliby swobodą uznania w swoim podejściu. Dyscyplinę, jeżeli chodzi o stosowanie tego elastycznego podejścia, gwarantowałyby obowiązki w zakresie przejrzystości.

3. STANOWISKO, JAKIE MA BYĆ ZAJĘTE W IMIENIU UNII

Niezwykle istotne jest, aby społeczność OECD zajmująca się kredytami eksportowymi odpowiednio przełożyła cele polityki klimatycznej na zasady Porozumienia oraz na praktyczne środki, dlatego podczas nadchodzących posiedzeń Unia Europejska będzie dążyła do osiągnięcia porozumienia w sprawie tego stopniowego wycofywania. Szereg innych uczestników prawdopodobnie pójdzie w tym samym kierunku, natomiast inni uczestnicy zapowiedzieli w tym roku, że wstrzymają przeznaczanie wsparcia dla sektora energii wytwarzanej z paliw kopalnych o nieobniżonej emisji. Unia powinna mieć możliwość zajęcia stanowiska w sprawie przeglądu pkt 6 Porozumienia. Załącznik do niniejszego wniosku dotyczącego decyzji Rady zawiera najnowszą propozycję UE pozwalającą na osiągnięcie kompromisu odnośnie do Porozumienia. Stanowisko Unii powinno polegać na przyłączeniu się do konsensusu w sprawie decyzji OECD, jeżeli byłby on zgodny z tym kompromisem.

4. PODSTAWA PRAWNA

4.1. Proceduralna podstawa prawna

4.1.1. Zasady

W art. 218 ust. 9 Traktatu o Funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE) przewidziano decyzje ustalające „stanowiska, które mają być zajęte w imieniu Unii w ramach organu utworzonego

[4] Konkluzje Rady w sprawie kredytów eksportowych, zatwierdzone przez Radę (do Spraw Gospodarczych i Finansowych) na jej 3855. posiedzeniu w dniu 15 marca 2022 r. (https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-7101-2022-INIT/pl/pdf.)

przez umowę, gdy organ ten ma przyjąć akty mające skutki prawne, z wyjątkiem aktów uzupełniających lub zmieniających ramy instytucjonalne umowy".

Pojęcie „akty mające skutki prawne" obejmuje akty, które mają skutki prawne na mocy przepisów prawa międzynarodowego dotyczących danego organu. Obejmuje ono ponadto instrumenty, które nie są wiążące na mocy prawa międzynarodowego, ale mogą „w sposób decydujący wywrzeć wpływ na treść przepisów przyjętych przez prawodawcę Unii"[5].

4.1.2. Zastosowanie w niniejszej sprawie

Planowany akt może w sposób decydujący wywrzeć wpływ na treść przepisów UE, a mianowicie rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1233/2011 z dnia 16 listopada 2011 r. w sprawie zastosowania niektórych wytycznych w dziedzinie oficjalnie wspieranych kredytów eksportowych oraz uchylającego decyzje Rady 2001/76/WE i 2001/77/WE. Wynika to z faktu, iż art. 2 przedmiotowego rozporządzenia stanowi, że „Komisja przyjmuje akty delegowane zgodnie z art. 3 w celu zmiany załącznika II w wyniku poprawek do wytycznych, uzgodnionych przez uczestników Porozumienia". Obejmuje to zmiany załączników do porozumienia.

W związku tym proceduralną podstawą prawną proponowanej decyzji jest art. 218 ust. 9 TFUE.

4.2. Materialna podstawa prawna

4.2.1. Zasady

Materialna podstawa prawna decyzji na podstawie art. 218 ust. 9 TFUE zależy przede wszystkim od celu i treści planowanego aktu, w którego kwestii ma zostać zajęte stanowisko w imieniu Unii.

4.2.2. Zastosowanie w niniejszej sprawie

Główny cel i treść planowanego aktu odnoszą się do kredytów eksportowych, co wchodzi w zakres wspólnej polityki handlowej. Materialną podstawą prawną proponowanej decyzji jest w związku z tym art. 207 TFUE.

4.3. Podsumowanie

Podstawą prawną proponowanej decyzji powinien być art. 207 ust. 4 akapit pierwszy TFUE w związku z art. 218 ust. 9 TFUE.

5. PUBLIKACJA PLANOWANEGO AKTU

Ponieważ planowany akt zmieni Porozumienie, po przyjęciu należy opublikować go w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

[5] Wyrok Trybunału Sprawiedliwości z dnia 7 października 2014 r., Niemcy/Rada, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, pkt 61–64.

2024/0156 (NLE)

Wniosek

DECYZJA RADY

w sprawie stanowiska, jakie ma zostać zajęte w imieniu Unii Europejskiej w odniesieniu do przeglądu pkt 6 Porozumienia w sprawie oficjalnie wspieranych kredytów eksportowych

RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 207 ust. 4 akapit pierwszy w związku z art. 218 ust. 9,

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

a także mając na uwadze, co następuje:

(1) Wytyczne zawarte w Porozumieniu w sprawie oficjalnie wspieranych kredytów eksportowych („Porozumienie”) zostały transponowane i tym samym stały się prawnie wiążące w Unii na podstawie rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1233/2011[6].

(2) Zgodnie z pkt 6 Porozumienia jego uczestnicy („uczestnicy”) powinni dokonać przeglądu tego punktu w celu dalszego wzmocnienia jego warunków, a tym samym przyczynienia się do osiągnięcia wspólnego celu, jakim jest przeciwdziałanie zmianie klimatu.

(3) Planowana decyzja w sprawie przeglądu pkt 6 Porozumienia powinna być zgodna z międzynarodowymi zobowiązaniami Unii Europejskiej wynikającymi z porozumienia paryskiego i unijnej polityki przeciwdziałania zmianie klimatu.

(4) Rada Unii Europejskiej w swoich konkluzjach w sprawie kredytów eksportowych z 15 marca 2022 r. zapowiedziała, że państwa członkowskie zamierzają do końca 2023 r. określić w swoich politykach krajowych własne, oparte na podstawach naukowych terminy zakończenia udzielania oficjalnie wspieranych kredytów eksportowych na projekty w sektorze energii opartej na paliwach kopalnych, z wyjątkiem ograniczonych i jasno określonych okoliczności, które są zgodne z limitem ocieplenia o 1,5°C i celami porozumienia paryskiego.

(5) Należy ustalić stanowisko, jakie ma być zajęte w imieniu Unii, w odniesieniu do przeglądu pkt 6 Porozumienia, jako że planowana decyzja uczestników Porozumienia będzie wiążąca dla Unii i będzie mogła mieć decydujący wpływ na przepisy prawa Unii, na podstawie art. 2 rozporządzenia (UE) nr 1233/2011,

---

[6] Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1233/2011 z dnia 16 listopada 2011 r. w sprawie zastosowania niektórych wytycznych w dziedzinie oficjalnie wspieranych kredytów eksportowych oraz uchylające decyzje Rady 2001/76/WE i 2001/77/WE (Dz.U. L 326 z 8.12.2011, s. 45) („rozporządzenie (UE) nr 1233/2011”).

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DECYZJĘ:

Artykuł 1

Stanowisko, jakie ma zostać zajęte w imieniu Unii, polega na przystąpieniu do konsensusu uczestników Porozumienia w sprawie przeglądu pkt 6 Porozumienia i innych powiązanych punktów, zgodnie z załącznikiem do niniejszej decyzji.

Artykuł 2

Niniejsza decyzja skierowana jest do Komisji.

Sporządzono w Brukseli dnia r.

W imieniu Rady
Przewodniczący